

WORKSHOP FOR FANGSTBASERT AKVAKULTUR, MYRE, 4. OG 5. JUNI 2008

Gruppediskusjon tema 2 – Hvordan kan interessen for levendefangst i flåten økes (og hvordan øke den totale lønnsomheten i konseptet).

Følgende momenter ble trukket frem av gruppe 1 (referent Arne E. Karlsen):

1. Finansiering – Intensjonene i Regjeringens Ferskfiskstrategi må følges opp overfor Innovasjon Norge, både mht. støttet til investeringer i flåte og mottaksanlegg og mht likviditet. Økonomiske rammer og, kriterier må på plass. I tillegg må disse ordningene markedsføres overfor målgruppen.
2. Mottakssituasjon. Vurderes som meget viktig at det er kort gangtid til mottakstasjonene (aklimatisering og mellomlagring). Kort gangtid vil gjøre fisket effektivt. Det må også legges til rette for den mindre flåten. Flere i gruppen pekte på at man måtte finne gode modeller for samarbeid mellom fartøyene og mellom fartøy og mottakssiden. Det er viktig at kapasiteten på mottakssiden bygges parallelt med kapasiteten på levendefangst. Det var videre spilt inn at SIVA kunne spille en rolle her. Det var også trukket frem at man burde se på andre arter også, både kvotebelagte og ikke-kvotebelagte arter.
3. Marked. Meget viktig at man følger opp med godt markedsarbeid og utvider markedet for fersk fisk i Europa. Videre at man søker å differensiere denne fisken fra intensiv oppdrettet fisk. Det bør vurderes om det gjennomføres en egen markedsundersøkelse på dette. Videre må Eksportutvalget for fisk sette markedsføring av torsk høyt oppe på agendaen mht ferske produkter ettersom det antas at det kommer en stor økning av intensiv torsk på markedet i 2009.
4. Det bør vurderes om man skal sjekke ut hvorfor flere fartøy i begynnelsen av 2000-tallet valgte å hoppe av levendefangst.
5. Kompetanse. Det må lages kompetanseprogram for hele verdikjeden. Oppdrettskompetanse vurderes som særlig viktig. Det bør ses på muligheten for å etablere et Nasjonalt kompetansesenter for fangstbasert akvakultur.
6. Regelverk. Det bør tas et møte mellom aktørene og Fiskeridirektoratet/Mattilsynet for evaluere regelverket. Dette oppfattes i dag å være bra, men med potensial for forbedringspunkter.
7. Kvotestimulans. Vurderes som avgjørende for å få vekst i denne næringen. Man bør vurdere å allerede nå forlenge tre-årsperioden for å skape forutsigbarhet for aktørene mht. blant annet nødvendige investeringer.

I tillegg ble følgende momenter trukket frem av gruppe 2 (referent Jan H. Sandberg): (Denne gruppen la hovedvekt på å diskutere utfordringene på basis av forskjeller og felles trekk mellom Island og Norge).

1. Kvotestimulans: Kvotestimulansen ser ut til å være et verktøy som fungerer. Island har hatt en form for kvotestimulans i snart 10 år. Her har ordningen først og fremst vært rettet

inn mot fangst av fjordtorsk, som kan oppnå bedre størrelse / kondisjon og mindre kveis med mellomlagring. For å opprettholde gode og stabile rammevilkår i en oppbyggingsfase, bør ordningen med kvotemotivasjon gjøres mer langsiktig (5-8 år) før ordningen gradvis fases ut. Kvotemotivasjonen vil sannsynligvis være mindre kontroversiell hvis heller deler av forskningskvoten omdisponeres til dette formålet.

2. Logistikk: Det er nødvendig å bygge ut mottakskapasiteten for levering av levende torsk i de mest aktuelle områdene (særlig deler av Finnmarkskysten). Den nye feltmerden utviklet av Havforskningsinstituttet kan være et godt alternativ for den mindre kystflåten.
3. Prissetting: Prisdifferansen mellom fisk levert levende og sløyd bør bli større (helst opp mot 5 kr). Dette krever at langsiktig samarbeid i hele verdikjeden ut til markedet/forbrukerne. Utarbeidelse av en egen merkevare/kvalitetsstandard kan være aktuelt.
4. Fornyelsesprogram for kystflåten: Flere må se verdien av å investere i ombygning/tilpasning av fartøy (og mottaksanlegg) tilpasset fangst, transport og mellomlagring av levende villfisk. Innovasjon Norge bør få større rammer/føring for å bidra til dette.
5. Fiskevelferd: Det er nødvendig å arbeide videre for en best mulig fiskevelferd, både i fangstprosessen, ved transport og ved videre restitusjon, mellomlagring og slaktning. En best mulig fiskevelferd er også en forutsetning for god økonomi i næringa (reduisert dødelighet, mindre sykdom og god tilvekst), samt for næringens omdømme.
6. Fangsteffektivitet / regelverk: Med økte drivstoffkostnader må fangsteffektivitet vektlegges høyere. På Island gjennomføres nå prosjekt for mer effektiv fangst ved å samle villfisk, bl.a. ved hjelp av lukt/mat og lydsignal. De Islandske representantene i gruppa kommenterte at den norske minsteprisordningen etter deres syn ikke motiverer til økt fangsteffektivitet. Det var liten forståelse for det generelle forbudet mot bruk av not (som også omfatter fiske av torsk for levende lagring). Det bør i framtiden også gis bedre muligheter for samdrift.
7. Gruppen støttet forslaget om et nasjonalt senter for fangstbasert akvakultur, dette også i forhold til å kunne følge opp det nå lovfestede kompetansekravet for de som skal fiske for levende lagring.

*Myre / Trondheim, 6. juni 2008
Arne E. Karlsen / Jan Henrik Sandberg*